

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/2934.**

Benyújtás dátuma: **2018-10-19 15:07**

Parlex azonosító: **F6ZGKENS0002**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Trócsányi László, igazságügyi miniszter**

Törvényjavaslat címe: **Egyes büntetőjogi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az egyes büntetőjogi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat a Magyar Ügyvédi Kamarával egyeztetésre került.

A törvényjavaslat

1. és 2. §-a az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján,
3. és 4. §-a az Alaptörvény 25. cikk (6) és (8) bekezdése alapján,
5. és 6. §-a az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése alapján,
7. és 8. §-a, valamint 10-12. §-a az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése alapján,
13. § a) és b) pontja az Alaptörvény 4. cikk (2) és (5) bekezdése alapján,
20. §-a és 22. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján,
23. §-a az Alaptörvény 41. cikk (1), (2), (5) és (6) bekezdése alapján

sarkalatosnak minősül, ezért elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

A törvényjavaslat 13. § c) pontja az Alaptörvény 5. cikk (4) és (7) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadandó házszabályi rendelkezésnek minősül.

2018. évi ..... törvény

egyes büntetőjogi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról

1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény módosítása

1. §

(1) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) I. Fejezete a következő 5/A. alcímmel egészül ki:

„5/A. Az Alkotmánybíróság által alapított ösztöndíj

22/A. §

Az Alkotmánybíróság a jogász szakma képviselőinek neves külföldi intézményekben, alkotmánybíróságokon és bíróságokon szerzett munkatapasztalatának, illetve kutatási tapasztalatának elősegítése, az Alkotmánybíróság joggyakorlatához köthető, színvonalas tudományos publikációk megszületése, az Alkotmánybíróság külföldi szakmai kapcsolatainak erősítése, szakmai munkájának támogatása, valamint gyakorlatának hazai és nemzetközi tudományos körökben való megismertetése érdekében ösztöndíjat alapíthat. Az ösztöndíjprogram fedezete az Alkotmánybíróság költségvetésében elkülönítetten szerepel.”

(2) Az Abtv. 45. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével vagy az ügyészség vagy a nyomozó hatóság további jogorvoslással nem támadható eljárást megszüntető határozatával befejezett büntetőeljárás és a jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálatát rendeli el, ha az eljárásban alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés semmisségéből a büntetés, illetve az intézkedés csökkentése vagy mellőzése, valamint a büntetőjogi, illetve a szabálysértési felelősség alóli mentesülés vagy annak korlátozása következne.”

2. §

Az Abtv.

- a) 14. § (3) bekezdésében a „tagját csak tettenérés esetén lehet őrizetbe venni” szövegrész helyébe a „tagjának őrizetét csak tettenérés esetén lehet elrendelni” szöveg,
- b) 14. § (4) bekezdésében a „vádirat benyújtásáig a legfőbb ügyész, azt követően, illetve magánvádas ügyben” szövegrész helyébe a „vádemelés előtt a legfőbb ügyész, a vádemelés után, illetve magánvádas vagy pótmagánvádas eljárásban” szöveg,
- c) 16. § (5) bekezdés a) pontjában az „ítéletben” szövegrész helyébe az „ügydöntő határozatban” szöveg,
- d) 19. § (2) bekezdésében a „személyi védelemre” szövegrész helyébe a „személyvédelemre” szöveg

lép.

2. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény módosítása

3. §

(1) A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 68. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem választható az OBH elnökévé az,)

„b) aki fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádas eljárást kivéve – büntetőeljárás hatálya alatt áll,”

(2) A Bszi. 90. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem választható az OBH tagjává az,)

„a) aki fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádas eljárást kivéve – büntetőeljárás hatálya alatt áll,”

(3) A Bszi. 114. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem választható a Kúria elnökévé az,)

„a) aki fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádas eljárást kivéve – büntetőeljárás hatálya alatt áll,”

(4) A Bszi. 148. § (4) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem választható a bírói tanács tagjává,)

„a) aki fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádas eljárást kivéve – büntetőeljárás vagy jogerős fegyelmi határozat hatálya alatt áll,”

4. §

A Bszi.

a) 24. § (1) bekezdés d) pontjában és 25. §-ában a „jogerősen” szövegrész helyébe a „jogerős vagy véglegessé vált határozattal” szöveg,

b) 26. § (1) bekezdésében a „jogerőre emelkedett” szövegrész helyébe a „jogerőre emelkedett vagy véglegessé vált” szöveg,

c) 26. § (3) bekezdésében a „jogerős határozatokat” szövegrész helyébe a „jogerős vagy véglegessé vált határozatokat” szöveg,

d) 76. § (5) bekezdés e) pontjában a „Be. 17. § (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. § (2) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Be. 680. § (4) bekezdésében” szöveg,

e) 110. § (4) bekezdés a) pontjában a „pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárást” szövegrész helyébe a „pótmagánvádas eljárást” szöveg

lép.

3. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény módosítása

5. §

(1) A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.)

4. § (2) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem nevezhető ki bírónak az a személy,

„f) aki büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádas eljárást – hatálya alatt áll,”

(2) A Bjt. 35. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó fejezete szerinti ügyet tárgyal, úgy az eljáró bírót az eljárási szabályok és határidők betartása érdekében az egyéb munkavégzés alól szükség szerint fel kell menteni, illetve mentesíteni kell.”

(3) A Bjt. 77. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„77. §

Ha a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szerinti kiemelt jelentőségű ügyekre, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó fejezete szerinti ügyet tárgyaló bírót az ezen ügyekre meghatározott törvényi határidőt önhibájából mulasztotta el, úgy e körülményt az értékelésnél figyelembe kell venni, és az értékelés eredményeként „alkalmas” értékelésnél magasabb minősítést nem kaphat.”

(4) A Bjt. 104. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szolgálati bíróság bírójaként nem járhat el az, aki fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádas eljárást kivéve – büntetőeljárás hatálya alatt áll.”

(5) A Bjt. 110. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a bírót fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás vagy szabálysértési eljárás indult,

a) szabálysértési eljárásban a felelősséget megállapító vagy eljárást megszüntető jogerős határozat, büntetőeljárásban a bíróság jogerős ügydöntő határozata vagy véglegessé vált eljárást megszüntető határozata, valamint a nyomozás során hozott, további jogorvoslással nem támadható eljárást megszüntető határozat munkáltatóval való közlésétől számított három hónapon túl, vagy
b) ha az eljárás az (1) bekezdés szerinti hároméves időtartamon túl fejeződik be, akkor az a) pont szerinti határozat meghozatalától számított egy éven túl

nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.”

(6) A Bjt. 117. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsa a bírót tisztségéből felfüggeszti, ha

a) a bírót letartóztatását, előzetes kényszergyógykezelését vagy olyan bűnügyi felügyeletét rendelték el, amelynek során a bíróság a terhelt számára előírta, hogy meghatározott területet, illetve lakást, egyéb helyiséget, intézményt vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül

nem hagyhat el,

b) az ügyészség a bíróval szemben vádat emelt, illetve

c) a bíró szolgálati helyén való jelenléte a tényállás megállapítását gátolná.

(2) Az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsa a bírót a tisztségéből a fegyelmi eljárást kezdeményező elnök indítványára felfüggesztheti, ha a bíróval szemben büntetőeljárás – kivéve a magánvádas és a pótmagánvádas eljárást – indult és a bíró szolgálati helyén való jelenléte a tényállás megállapítását gátolná, vagy a fegyelmi eljárás tárgyát képező kötelezettségszegés súlya és jellege a szolgálati helytől való távoltartást indokolja.”

6. §

A Bjt.

a) 30. § (2) bekezdésében az „1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. §-ának (2) bekezdésében” szövegrész helyébe a „2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 680. § (4) bekezdésében” szöveg,

b) 32. § (4) bekezdésében a „törvényben” szövegrész helyébe a „2016. évi CXXX. törvényben” szöveg,

c) 106. § (4) és (5) bekezdésében a „pótmagánvádló vádindítványa alapján indult” szövegrész helyébe a „pótmagánvádas” szöveg,

d) 154. §-ában a „személyi védelemre” szövegrész helyébe a „személyvédelemre” szöveg lép.

4. Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény módosítása

7. §

(1) Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott feltételek szerint érvényesíti az állam büntetőigényét, felügyeli és végzi az előkészítő eljárást, irányítja, felügyeli, illetve végzi a nyomozást, képviseli a közvádat a bírósági eljárásban, valamint felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.”

(2) Az Ütv. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az 1. § szerinti feladatok teljesítése érdekében az ügyészség

a) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott előkészítő eljárást folytat, illetve felügyeli más szerv előkészítő eljárásának törvényességét,

b) felügyeli, hogy a nyomozó hatóság a felderítést a törvény rendelkezéseit megtartva végezze, továbbá irányítja a vizsgálatot,

c) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott esetekben nyomoz (a továbbiakban: ügyészségi nyomozás),

d) jogszabályban meghatározott egyéb jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben,

e) közvádltként gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét, a bírósági eljárásban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a büntetőeljárásról szóló törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat,

f) e törvény alapján titkos információgyűjtést folytat,

g) törvényességi felügyeletet lát el a büntetések, a mellékbüntetések, az intézkedések, a személyi szabadságot érintő kényszerintézkedések, az utógondozás, valamint különösen a bűnügyi, a szabálysértési, a körözési nyilvántartás és a központi elektronikus hozzáférhetlenné tételi határozatok adatbázisának végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett, továbbá közreműködik a büntetés-végrehajtási bíró eljárásában,

h) közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák (az ügyész részvétele a bíróságok polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági jogi peres és nemperes eljárásaiban),

i) elősegíti, hogy a hatósági jogkört gyakorló, illetve – a bíróságok és a választottbíróságok kivételével – a jogvitát elbíráló szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák,

j) kiemelt figyelmet fordít a kiskorúak által és sérelmükre elkövetett bűncselekmények üldözésére, a fiatalkorúak ellen indult szabálysértési és büntetőeljárás különös szabályainak betartására, törvényben meghatározott esetekben közreműködik a kiskorúak jogainak érvényre juttatásában és eljárást kezdeményez a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében,

k) ellátja a nemzetközi szerződésekből, különösen a jogsegély kérésével és nyújtásával összefüggésben rá háruló feladatokat,

l) teljesíti Magyarországnak az Eurojustban való részvételével kapcsolatos feladatokat,

m) ellátja a tevékenysége körében okozott jogsértések és károk megtérítése miatt indított perekben való képviseletet.”

(3) Az Ütv. 1. alcím címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. Az ügyészség feladatai az előkészítő eljárás és a nyomozás során”

(4) Az Ütv. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. §

(1) Az ügyészség a bűncselekmény gyanújának megállapítása érdekében a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott esetekben előkészítő eljárást folytat, illetve felügyeli más szerv előkészítő eljárásának törvényességét.

(2) Az ügyészség a vádemelés feltételeinek megállapítása érdekében a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott

a) módon felügyeli a felderítés törvényességét,

b) módon irányítja a vizsgálatot,

c) esetekben ügyészségi nyomozást végez.

(3) A vizsgálat során az ügyészség a büntetőeljárás hatékony és a lehető leggyorsabb lefolytatása

érdekében rendelkezik az ügyről, a nyomozás során elvégzendő feladatokról.

(4) Az előkészítő eljárás és a nyomozás során az ügyészség a jogszabályban meghatározott jogai gyakorlásával minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy az előkészítő eljárást folytató szerv, illetve a nyomozó hatóság tevékenységét törvényesen, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a bűncselekmény gyanújának megállapítása, illetve a vádemelés kérdésében történő döntésre alkalmas módon teljesítse.

(5) Az előkészítő eljárásra és a nyomozásra vonatkozó intézkedéseikért, az általa elvégzett eljárási cselekmények, az általa tett intézkedések és meghozott határozatok megalapozottságáért, jogszerűségéért az ügyészség felelős.

(6) Az ügyészség elbírálja a nyomozás során előterjesztett, a feladatkörébe tartozó jogorvoslati kérelmeket.

(7) Az ügyészség gondoskodik arról, hogy a nyomozás során a büntetőeljárásban részt vevő személyek jogai érvényesüljenek.”

(5) Az Ütv. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. §

Az ügyészség a büntetőeljárás során hozott határozatot a büntetőeljárásról szóló törvény alapján a bűncselekményre a Büntető Törvénykönyvről szóló törvényben meghatározott elévülési időn belül vizsgálhatja felül.”

(6) Az Ütv. 2. alcím címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. Az ügyészség feladatai a bírósági eljárás során”

(7) Az Ütv. 22. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ügyész a 22-24. § szerinti felügyeleti tevékenysége során bármely időpontban és helyen ellenőrizheti a törvényben meghatározott joghátrány és jogkorlátozás végrehajtásának, a fogvatartottakkal való bánásmódnak a törvényességét, a végrehajtás alatt állók jogvédelmére, valamint az utógondozásra vonatkozó rendelkezések érvényesülését. E rendelkezés megfelelő alkalmazásával jár el különösen a bűnügyi nyilvántartási rendszer, a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartása, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartása, a szabálysértési nyilvántartási rendszer, továbbá a körözési nyilvántartási rendszer, valamint a központi elektronikus hozzáférhetetlenné tételi határozatok adatbázisának vonatkozásában is.”

8. §

Az Ütv.

a) 4. § (3) bekezdésében, 11. § (2) bekezdés c) pontjában, 19. § (1) bekezdésében és 21. § (2)

- bekezdés c) pontjában a „büntetőeljárás” szövegrész helyébe a „büntetőeljárásról szóló” szöveg,
 b) 5. § (1) bekezdésében a „döntésének egy példányát” szövegrész helyébe a „döntését” szöveg,
 c) 7. § (2) bekezdés a) pontjában a „nyomozó hatóságokkal,” szövegrész helyébe a „nyomozó hatóságokkal, az előkészítő eljárást folytató szervekkel,” szöveg,
 d) 11. § (2) bekezdés b) pontjában az „ügyészségi nyomozása” szövegrész helyébe az „ügyészségi nyomozása, illetve előkészítő eljárás folytatása” szöveg,
 e) 11. § (2) bekezdés d) pontjában a „kezdeményezhet” szövegrész helyébe az „indítványozhat” szöveg,
 f) 16. § (1) és (2) bekezdésében, 19. § (1) és (3) bekezdésében, 21. § (1) és (2) bekezdésében az „ügyész” szövegrész helyébe az „ügyészség” szöveg,
 g) 21. § (1) bekezdésében a „büntetőbíróságok” szövegrész helyébe a „bíróság” szöveg,
 h) 3. alcím címében az „A törvényekben meghatározott joghátrányok” szövegrész helyébe a „Törvényben meghatározott joghátrány” szöveg,
 i) 22. § (2) bekezdésében a „kizáró vagy korlátozó” szövegrész helyébe az „érintő” szöveg, és
 j) 25/D. § b) pontjában az „az ügyész az eljárás valódi céljának titokban tartásával,” szövegrész helyébe az „az eljárás valódi céljának titokban tartásával, az ügyész” szöveg lép.

9. §

Az Ütv. 36. § (3) bekezdés a) pontjában a „határregisztrációs rendszer, továbbá” szövegrész helyébe a „határregisztrációs rendszer, a menekültügyi nyilvántartás, a központi idegenrendészeti nyilvántartás, a hitelbiztosítéki nyilvántartás, a házassági és élettársi vagyoni jogi szerződések országos nyilvántartása, a lőfegyverek központi nyilvántartása, az autópályák, az autóutak és főutak használatának megtett úttal arányos díjáról szóló törvény szerinti adatbázis, a központi közlekedési közgazgatási és ellenőrzési bírság nyilvántartás, továbbá” szöveg lép.

5. A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosítása

10. §

(1) A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Üjt.) 11. § (4) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem választható meg legfőbb ügyésznek, illetve nem nevezhető ki ügyésznek az a személy,)

„f) aki büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy a pótmagánvádas eljárást – hatálya alatt áll,”

(2) Az Üjt. 83. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az ügyész fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás vagy szabálysértési eljárás indult,

a) szabálysértési eljárásban a felelősséget megállapító vagy eljárást megszüntető jogerős

határozat, büntetőeljárásban a bíróság jogerős ügydöntő határozata vagy véglegessé vált eljárást megszüntető határozata, valamint a nyomozás során hozott, további jogorvoslással nem támadható eljárást megszüntető határozat munkáltatóval való közlésétől számított három hónapon túl, vagy b) ha az eljárás az (1) bekezdés szerinti hároméves időtartamon túl fejeződik be, akkor az a) pont szerinti határozat meghozatalától számított egy éven túl nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.”

(3) Az Üjt. 87. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A fegyelmi eljárás alá vont ügyészt a fegyelmi jogkör gyakorlója az állásából felfüggeszti, ha az ügyészt letartóztatták, vele szemben olyan bűnügyi felügyeletet rendeltek el, amelynek során a bíróság előírta számára, hogy meghatározott területet, lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el, vagy előzetes kényszergyógykezelését rendelték el. A felfüggesztést a legfőbb ügyész akkor is elrendelheti, ha az ügyész büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy a pótmagánvádas eljárást – hatálya alatt áll, továbbá ha az ügyész jelenléte a tényállás tisztázását gátolná, vagy a fegyelmi vétség súlya és jellege a szolgálati helyétől való távoltartását indokolja. A felfüggesztésről hozott határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat közlésétől számított nyolc napon belül a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslással élhet, amelynek nincs halasztó hatálya.”

(4) Az Üjt. 88. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„88. §

(1) A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi vétség kivizsgálásával fegyelmi biztost bíz meg. Fegyelmi biztos nem lehet az eljárás alá vont ügyész irányítása, illetve felügyelete alá tartozó ügyészségi alkalmazott. Ha e feltételnek megfelelő fegyelmi biztos nem jelölhető ki, a fegyelmi biztost másik fegyelmi jogkört gyakorló irányítása, illetve felügyelete alá tartozó, a fegyelmi eljárás alá vont ügyésznél magasabb beosztású ügyészségi alkalmazottak közül a legfőbb ügyész jelöli ki.

(2) A fegyelmi biztos köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgatja az eljárás alá vont ügyészt, tanúkat hallgathat meg, szakértő közreműködését veheti igénybe, és egyéb bizonyítást végezhet.

(3) A fegyelmi jogkör gyakorlója az eljárás alá vont ügyészt az érdemi döntés meghozatala előtt meghallgatja.”

11. §

Az Üjt.

- a) 1. § (4) bekezdésében a „katonai ügyészek mellett” szövegrész helyébe a „katonai ügyészek, illetve a legfőbb ügyész által katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész mellett” szöveg,
- b) 11. § (4) bekezdés c) pontjában az „ítéletben” szövegrész helyébe az „ügydöntő határozatban” szöveg,
- c) 22. § (1) bekezdés h) pontjában, 24. § (1) bekezdés g) pontjában és 34. § i) pontjában a

„határozatával” szövegrész helyébe az „ügydöntő határozatával” szöveg és a „határozattal” szövegrész helyébe az „ügydöntő határozattal” szöveg,

d) 23. § (7) bekezdésében és 24. § (7) bekezdésében az „ítéletben” szövegrész helyébe az „ügydöntő határozatban” szöveg,

e) 58. § (3) bekezdésében a „személyi védelemre” szövegrész helyébe a „személyvédelemre” szöveg,

f) 82. § (5) bekezdésében a „magánvádló feljelentése vagy a pótmagánvádló vádindítványa alapján indult” szövegrész helyébe a „magánvádas vagy a pótmagánvádas” szöveg, és

g) 93. § (2) bekezdésében a „határozatával” szövegrész helyébe az „ügydöntő határozatával” szöveg

lép.

12. §

Hatályát veszti az Újt. 50. § (2) bekezdés c) pontja.

6. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítása

13. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény

a) 74. § (1) bekezdésében a „büntetőeljárásjogi” szövegrész helyébe a „büntető eljárásjogi” szöveg,

b) 74. § (3) bekezdésében a „vádirat benyújtásáig” szövegrész helyébe a „vádemelés előtt” szöveg,

c) 125. § (2) bekezdés a) pontjában a „személyi védelmét” szövegrész helyébe a „személyvédelmét” szöveg

lép.

7. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

14. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 319. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„319. §

(1) A 314-315. §, a 316/A. § és a 318. § alkalmazásában terrorista csoport a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja terrorcselekmény elkövetése.

(2) A 316/A. §, a 318. § és a 318/A. § alkalmazásában anyagi eszközön a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikk 1. pontjában

meghatározott eszközöket, jogi dokumentumokat és okiratokat kell érteni.”

15. §

Hatályát veszti a Btk.

- a) 266. § (2) bekezdése és
- b) 318/B. §-a.

8. Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény módosítása

16. §

(1) Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: EÜtv.) 7. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Az ügyészség engedélyével a terhelt őrizetének elrendelése mellőzhető, vagy az elrendelt őrizet megszüntethető, ha

- a) a terhelt Magyarországon tényleges tartózkodási hellyel rendelkezik,
- b) a terhelt személyi és családi körülményeire, a bűncselekmény jellegére, a végrehajtandó szabadságvesztés vagy alkalmazandó intézkedés mértékére, a terhelt elfogásának körülményeire figyelemmel megállapítható, hogy a jelenléte a bírósági tárgyaláson az őrizet elrendelése nélkül is biztosítható, és
- c) a rendelkezésre álló adatok alapján megtagadási ok valószínűsíthető.”

(2) Az EÜtv. 9/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság az (1) bekezdésben meghatározott ideiglenes átadási bűnügyi felügyelet elrendeléséről szóló határozatában előírja, hogy a rendőrség a kényszerintézkedés előírásainak megtartását a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszközzel is ellenőrizze. A bíróság a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszköz telepítésének technikai feltételeit az elrendelést megelőzően tisztázza. Ideiglenes átadási bűnügyi felügyelet elrendelése esetén óvadék alkalmazásának nincs helye.”

(3) Az EÜtv. 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság megtagadja az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha megtagadási ok áll fenn. A bíróság az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadásáról az iratok alapján is dönthet.”

(4) Az EÜtv. 24. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságának megkeresésére a bíróság vagy az ügyészség a terheltet kihallgatja. A megkeresésre és annak teljesítésére a IV. és a IV/A. Fejezetben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a teljesítés során az európai nyomozási határozatot alkalmazó tagállamok vonatkozásában nincs szükség a 18. és 19. számú melléklet szerinti formanyomtatvány alkalmazására.”

(5) Az EÜtv. I. Fejezete a következő 12/A. alcímmel egészül ki:

„12/A. Megjelölés elhelyezésével kapcsolatos eljárás

24/A. §

(1) Ha a bíróság az európai elfogatóparancs végrehajtását megtagadja, a 2012. évi CLXXXI. törvény 1. § 12. pontja szerinti SIRENE Irodánál (a továbbiakban: SIRENE Iroda) a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról szóló, 2006. december 20-i, 1987/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti információs rendszerben (a továbbiakban: SIS II rendszer) az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó figyelmeztető jelzéshez megjelölés elhelyezését kezdeményezi.

(2) Ha a bíróság a SIRENE Irodától kapott tájékoztatás alapján megállapítja, hogy a SIS II rendszerben elhelyezett figyelmeztető jelzés tekintetében az európai elfogatóparancs megtagadási oka áll fenn, megjelölés elhelyezését kezdeményezheti.

(3) Ha a SIRENE Iroda arról tájékoztatta a bíróságot, hogy a SIS II rendszerben elhelyezett figyelmeztető jelzéshez megjelölés elhelyezését kezdeményezte, a bíróság

- a) a megjelölés kezdeményezését – határozat hozatala nélkül – tudomásul veszi, ha a figyelmeztető jelzés tekintetében megtagadási ok áll fenn, vagy
- b) a SIRENE Irodát a megjelölés visszavonásának kezdeményezésére hívja fel.

(4) A bíróság a (2) és a (3) bekezdés esetén az iratok alapján jár el, döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye. A bíróság eljárása során a 10. §-t megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a bíróság a kiegészítő információt a SIRENE Iroda útján is kérheti.”

(6) Az EÜtv. 111/C. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A bíróság a tagállami ítélet megfeleltetését követően a megfeleltetésről szóló jogerős határozatot az alapügyben elsőfokon eljáró bíróság részére küldi meg a feltételes szabadság megszüntetése, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése, a javítóintézeti nevelésből történő ideiglenes elbocsátás megszüntetése vagy a próbára bocsátás megszüntetése és – a (3) bekezdés alkalmazásával – büntetés kiszabása érdekében.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben az alapügyben elsőfokon eljáró bíróság a Be. XCIV. Fejezet szerinti egyszerűsített felülvizsgálati eljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával jár el azzal, hogy a büntügyi költséget az állam viseli és az eljárásban a Be. 672. § (4)-(6) bekezdése nem alkalmazható.”

(7) Az EÜtv. 124/C. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az ideiglenes végrehajtási letartóztatás helyett, az (1)-(5) bekezdés megfelelő alkalmazásával a terhelt ideiglenes végrehajtási büntügyi felügyelete is elrendelhető, ha a terhelt Magyarországon tényleges tartózkodási hellyel rendelkezik, és személyi, családi körülményeire, a végrehajtandó

szabadságvesztés vagy alkalmazandó intézkedés mértékére és a terhelt elfogásának körülményeire figyelemmel megállapítható, hogy a büntetés végrehajtásának megkezdése ideiglenes végrehajtási letartóztatás elrendelése nélkül is biztosítható.”

17. §

Az EÜtv.

- a) 5. § (3) bekezdésében a „letartóztatását rendeli el” szövegrész helyébe a „letartóztatását, ideiglenes végrehajtási bűnügyi felügyeletét rendeli el” szöveg,
- b) 7. § (6) bekezdésében az „(1)-(4) bekezdést” szövegrész helyébe az „(1)-(5) bekezdést” szöveg, a „2012. évi CLXXXI. törvény 6. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „2012. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: 2012. évi CLXXXI. törvény) 6. § (1) bekezdése” szöveg,
- c) 8. § (1) bekezdésében az „A Fővárosi Törvényszék” szövegrész helyébe a „Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Fővárosi Törvényszék” szöveg,
- d) 8. § (3) bekezdésében az „a terhelt elfogása” szövegrész helyébe az „a terhelt őrizetének elrendelése” szöveg,
- e) 9. § (1) bekezdésében az „A bíróság az” szövegrész helyébe az „A bíróság az európai elfogatóparancs végrehajtása tárgyában tartott tárgyaláson az” szöveg,
- f) 12. alcím címében az „átadása” szövegrész helyébe az „átadása, a terhelt kihallgatása” szöveg,
- g) 25. § (2) bekezdésében a „92/A. §-ban” szövegrész helyébe a „92. §-ban” szöveg,
- h) 63/D. § (4) bekezdésében a „tikár” szövegrész helyébe a „titkár” szöveg,
- i) 123. § (1) bekezdés a) pontjában a „büntetőeljárás lefolytatásához” szövegrész helyébe a „büntetőeljárás lefolytatásához, valamint az egyéb bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés végrehajtásához” szöveg

lép.

18. §

Hatályát veszti az EÜtv.

- a) 5. § (1) bekezdés f) pontjában az „a büntetőeljárás során” szövegrész,
- b) 9. § (3) bekezdése.

9. A Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény módosítása

19. §

A Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény 17. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Ha a rendelkezésre álló adatok alapján a 6. § szerinti figyelmeztető jelzéssel összefüggésben megtagadási ok állapítható meg, erről a SIRENE Iroda tájékoztatja a Fővárosi Törvényszéket. Késedelmet nem tűrő esetben, vagy ha kötelező megtagadási ok állapítható meg, a SIRENE Iroda a külföldi állam által elhelyezett figyelmeztető jelzéshez megjelölés csatolását kezdeményezi, és erről a Fővárosi Törvényszéket tájékoztatja.”

10. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXXIII. törvény módosítása

20. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXXIII. törvény (a továbbiakban: Btk.) a következő 13. §-sal egészül ki:

„13. §

(1) A Be. 234. § (2) bekezdése alkalmazásában bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazhatók az 1978. évi IV. törvény szerinti három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, szándékosan elkövetett következő bűncselekmények esetén is:

- a) a visszaélés kábítószer-prekurzorral,
- b) a megrontás, az üzletszerű kéjelgés elősegítése, a tiltott pornográf felvétellel visszaélés,
- c) a vesztegetés feljelentésének elmulasztása kivételével a közélet tisztasága elleni bűncselekmények,
- d) a választás, a népszavazás, a népi kezdeményezés és az európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény,
- e) a tőkebefektetési csalás.

(2) A Be. 234. § (3) bekezdése alkalmazásában bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazhatók az 1978. évi IV. törvény szerinti visszaélés minősített adattal cím alá tartozó szándékosan elkövetett bűncselekmények esetén is.

(3) A Be. 253. § (1) bekezdése alkalmazásában a bírói engedélyhez kötött leplezett eszköz alkalmazásának eredménye az engedélyben meg nem jelölt személynek az engedélyben meg nem jelölt bűncselekménye vonatkozásában az 1978. évi IV. törvény szerinti öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő állam elleni bűncselekmények bizonyítására is felhasználható.”

21. §

A Btká. 321. § a) pontjában a „18. §-a” szövegrész helyébe a „13. §-a” szöveg lép.

22. §

Hatályát veszti a Btká. 18. §-a.

11. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény módosítása

23. §

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 24. § (2) bekezdésében a „büntetőeljárás jogerős befejezéséig” szövegrész helyébe a „büntetőeljárásnak a bíróság jogerős ügyszövegező határozatával vagy véglegessé vált nem ügyszövegező végzésével történő befejezéséig, valamint az ügyésznek vagy a nyomozó hatóságnak további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozata meghozataláig” szöveg és a „lefolytatására jogosult” szövegrész helyébe a „során eljáró” szöveg lép.

12. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosítása

24. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 10/B. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A kifizetés

- a) az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a megjelölt számlaszámra utalással, illetve ha fogva van – kérelmére – letéti számlájára való átutalással,
- b) a polgári jogi igény vagy a bűncselekmény miatt megállapított kártérítés vagy sérelemdíj jogosultjának a megjelölt számlaszámra utalással vagy készpénzben történik.”

25. §

A Bv. tv. a 61/D. §-t követően a következő alcímmel és 61/E. §-sal egészül ki:

„A próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése

61/E. §

(1) A pártfogó felügyelet magatartási szabályainak súlyos megszegése miatt a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendeléséről a büntetés-végrehajtási bíróság az ügyész indítványára, az elítélt meghallgatása után határoz.

(2) Az eljárást az elítélt lakcíme, illetve tényleges tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíróság folytatja le.

(3) A próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelő végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van.

(4) Ha a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását nem rendelik el, a bűnügyi költséget az állam viseli.

(5) A büntetés-végrehajtási bíró a szabadságvesztés megkezdésére fontos okból halasztást engedélyezhet.”

26. §

(1) A Bv. tv. 188. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátható, ha

- a) a határozott ideig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott részét vagy az életfogytig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott tartamát letöltötte, és
- b) alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.”

(2) A Bv. tv. 188. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltétel szempontjából a büntetés-végrehajtási bíró különösen

- a) az elítélt által elkövetett bűncselekményt, a kiszabott büntetés tartamát és a büntetésből még végrehajtásra váró részt,
- b) az elítélt büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartását,
- c) az elítéltnak a bűncselekménnyel okozott hátrány jóvátételét eredményező vagy azt célzó magatartását,
- d) az elítélt törvénytisztelő életmód folytatására vonatkozó készségét vizsgálja.”

27. §

A Bv. tv.

- a) 3. § 13. pontjában a „munkavégzőként az elítélt,” szövegrész helyébe a „ munkavégzőként – a reintegrációs őrizetben lévő elítélt kivételével – az elítélt,” szöveg,
- b) 84. § (7) bekezdésében a „bv. bíró” szövegrész helyébe a „büntetés-végrehajtási bíró” szöveg,
- c) 313. § (5) bekezdésében a „megváltoztatásának indítványozására az ügyésznek” szövegrész helyébe a „megváltoztatására a büntetés-végrehajtási bírónak” szöveg,
- d) 314. § (3) bekezdésében az „ügyészség a bíróságnál” szövegrész helyébe az „ügyészség az a)- b) pontban meghatározott esetben a büntetés-végrehajtási bírónál, a c)-d) pontban meghatározott esetben az alapügyben elsőfokon eljáró bíróságnál” szöveg,
- e) 424. § (2) bekezdésében az „ideiglenes” szövegrészek helyébe az „előzetes” szöveg,
- f) 424. § (3) és (4) bekezdésében az „ideiglenes” szövegrész helyébe az „előzetes” szöveg,
- g) 424. § (7) bekezdésében a „gyógykezelés” szövegrész helyébe a „kényszergyógykezelés” szöveg

lép.

28. §

Hatályát veszti a Bv. tv. 305. § (2) bekezdésében az „– és a soron következő római számmal ellátott –” szövegrész.

13. Záró rendelkezések

29. §

Ez a törvény 2019. január 1-jén lép hatályba, és 2019. január 2-án hatályát veszti.

30. §

(1) E törvény

- a) 1. és 2. §-a az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése,
- b) 3. és 4. §-a az Alaptörvény 25. cikk (6) és (8) bekezdése,
- c) 5. és 6. §-a az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése,
- d) 7. és 8. §-a, valamint 10-12. §-a az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése,
- e) 13. § a) és b) pontja az Alaptörvény 4. cikk (2) és (5) bekezdése,
- f) 20. §-a és 22. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése,
- g) 23. §-a az Alaptörvény 41. cikk (1), (2), (5) és (6) bekezdése

alapján sarkalatosnak minősül.

(2) E törvény 13. § c) pontja az Alaptörvény 5. cikk (4) és (7) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadandó házszabályi rendelkezésnek minősül.

31. §

E törvény 16. § (4) bekezdése és 17. § f) pontja az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározatnak való megfelelést szolgálja.

Általános indokolás

A Javaslat célja hozzáigazítani egyes büntetőjogi tárgyú törvényeket és ezekhez kapcsolódó más törvényeket az utóbbi időben bekövetkezett jogszabályi változásokhoz, az Alkotmánybíróság 7/2018. (VII. 5.) AB határozatához, valamint elvégezni azokat a változtatásokat, pontosításokat, amelyek a megfelelő jogértelmezést és a bírói gyakorlat egységesítését szolgálják.

1. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) több új jogintézményt is bevezet, egyeseket átnevez vagy tartalmilag más módon szabályoz, mint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.). E változások számos törvény módosítását tették szükségessé, amelyek jelentős része a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXCVII. törvényben (a továbbiakban: Be.-csomag) meg is valósult. A Javaslat a Be.-csomagban nem szereplő, elsősorban sarkalatos törvényi rendelkezések módosítását tartalmazza. A Javaslattal érintett módosítások legnagyobb része formai, a Be. terminológiáját átvezető korrekció, kisebb része pedig a megváltozott intézményrendszerhez illeszkedő ágazati szabályozás tartalmi módosítása.

A Javaslatban szereplő Be.-vel összefüggő terminológiai, technikai jellegű pontosítások közül az alábbiakat kell kiemelni.

1.1. A Be. a korábbihoz képest átgondoltabb rendszerben szabályozza a bíróság határozatainak különféle formáit és ehhez képest a jogerő fogalmát. Eszerint a bíróság az eljárása során ügydöntő határozattal, nem ügydöntő végzéssel vagy határozati formát nem igénylő bírói intézkedéssel dönt. A Be. a jogerő fogalom alatt kizárólag az anyagi jogerőt érti, anyagi jogerőre pedig csak ügydöntő határozat – az ítélet és az ügydöntő végzés – emelkedhet. A nem ügydöntő végzésként szereplő határozatok jogerőre nem emelkednek, azok alaki jogerejét a Be.-ben a véglegessé válás fogalma fejezi ki. Tekintettel arra, hogy a Be. a jogerő, illetve a véglegessé válás fogalmát kizárólag a bíróság döntéseihez kapcsolja, így fogalmilag kizárt, hogy az ügyészség vagy a nyomozó hatóság határozata jogerőre emelkedjen vagy véglegessé váljon. Ezt szem előtt tartva került bevezetésre „a további jogorvoslattal nem támadható” fordulat, ami a nyomozási szakban a határozatok eljárásjogi kötőerejét fejezi ki. A Javaslat az új fogalomhasználatnak megfelelő módosításokat hajtja végre az érintett törvényekben.

1.2. A Be. a kényszerintézkedéseket érintően bizonyos körben rendszerszintű átalakítást végzett, más körben dogmatikai pontosítást hajtott végre. A régi Be. szerinti őrizetbe vétel, előzetes letartóztatás, ideiglenes kényszergyógykezelés megnevezése őrizet elrendelésére, letartóztatásra, előzetes kényszergyógykezelésre változott, amely új fogalmakat a Javaslat átvezeti az érintett törvényekben. Emellett a Be.-ben az egységes bűnügyi felügyelet lépett a korábbi házi őrizet és lakhelyelhagyási tilalom helyébe. Erre tekintettel a jogrendszerben szükséges annak felülvizsgálata, hogy az ágazati szabályokban szereplő házi őrizet és lakhelyelhagyási tilalom hogyan feleltethető meg a bűnügyi felügyeletnek. A Javaslat e körben nem kíván változtatni az

ágazati törvények normatartalmán, ezért körülírással határozza meg a bűnügyi felügyelet azon formáit, amelyek a korábbi intézményeknek megfeleltethetők.

1.3. A Be. a „vádirat benyújtása előtt/után” helyett egységesen a „vádemelés előtt/után” fordulatot vezeti be. A Javaslat e tekintetben fogalmi pontosítást hajt végre az érintett törvényekben.

1.4. A Be.-csomag annak érdekében, hogy világosabban elkülönüljön a rendőrség személyi védelem ellátásával, illetve a Védelmi Program végrehajtásával kapcsolatos feladatköre a Magyarország szempontjából különösen fontos személyek, illetve létesítmények védelmével kapcsolatos feladatoktól, fogalmi pontosítást végzett és a „személybiztosítás és létesítményvédelem”, valamint a „személy- és létesítménybiztosítás” kifejezést felváltotta a „személyvédelmi és létesítménybiztosítási” kifejezéssel. A Javaslat ezt a terminológiai pontosítást vezeti át az érintett törvényeken.

1.5. A Be. átstrukturálta és logikusabb felépítésűvé tette a magánvádas eljárás rendelkezéseit, egyúttal a pótmagánvádas eljárás néven új külön eljárásba rendezte a vonatkozó normaanyagot. A két külön eljárás megjelölését a Be. következetesen magánvádas és pótmagánvádas eljárásnéven említi, ezért a Javaslat az érintett törvényekben ennek megfelelő fogalmi pontosítást hajt végre.

2. A Javaslat a sarkalatos törvényi rendelkezések körében két olyan módosítást tartalmaz, amely nem függ össze a Be. hatálybalépésével. Egyrészt megteremti a lehetőséget az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvényben (a továbbiakban: Abtv.), hogy az Alkotmánybíróság ösztöndíjat alapíthasson. Másrészt a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvényben (a továbbiakban: Üjt.) a fegyelmi eljárás szabályait módosítja az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjának (Group of States against Corruption – GRECO) Interim jelentésére tekintettel.

3. Az Alkotmánybíróság a 7/2018. (VII. 5.) AB határozatában mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet állapított meg a minősített adattal visszaélés büntetőjogi tényállásának szabályozása tekintetében, egyben felhívta a jogalkotót a hatályos szöveg 2018. december 31-éig történő kiegészítésére, pontosítására. A Javaslat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) módosításával e kötelezettségnek tesz eleget.

4. A feltételes szabadságra bocsáthatóság során mérlegelendő szempontok tekintetében a jogalkalmazás nem egységes. A jogbiztonság erősítése céljából, az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében a Javaslat törvényi szinten, a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényben (a továbbiakban: Bv. tv.) rögzíti a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezésének fő szempontjait.

A próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának a pártfogó felügyelet magatartási szabályainak megszegése miatti utólagos elrendelése, jellegét tekintve a büntetés-végrehajtás szakaszához tartozik, ezért indokolt ennek az eljárásnak a szabályait a Bv. tv.-ben szerepeltetni és a hatáskört a büntetés-végrehajtási bíróra telepíteni. A Javaslat a szükséges rendelkezéseket új alcím alatt iktatja be a Bv. tv.-be.

5. A Javaslat az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásról szóló kerethatározatnak, illetve az Európai Unió Bírósága legújabb joggyakorlatának való megfelelés érdekében módosítja a Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvényt (a továbbiakban: SIS II. tv.) és az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvényt (a továbbiakban: EUtv.). A módosításokra az uniós jognak való megfelelés érdekében van szükség úgy, hogy az ne járjon a személyi szabadság szükségtelen elvonásával. A hatályos szabályozás alapján ugyanis a SIRENE Iroda az európai elfogatóparancs alapján elrendelt schengeni körözéshez (figyelmeztető jelzéshez) kezdeményezheti megjelölés elhelyezését (amely alapján Magyarországon nem fogják el és állítják bíróság elé a körözött személyt). Az uniós előírások szerint azonban a megjelölés elhelyezéséhez igazságügyi kontrollra van szükség, erre tekintettel a Javaslat előírja a Fővárosi Törvényszék bevonását ebbe a folyamatba. Továbbá az uniós jog alapján minden megküldött európai elfogatóparancs végrehajtásáról határoznia kell a végrehajtó igazságügyi hatóságoknak (Magyarországon elsőfokon a Fővárosi Törvényszéknek, másodfokon a Fővárosi Ítéltáblának). Ennek az előírásnak való megfelelést biztosítani kell úgy, hogy az ne járjon a személyi szabadság szükségtelen elvonásával. A javasolt módosítás alapján a Fővárosi Törvényszék – a konkrét átadási ügy sajátosságait figyelembe véve – rugalmasabb eszközöket kap a kezébe a személyi szabadság korlátozásnak eldöntése során, megfelelően ezzel a szükségesség és arányosság alkotmányos követelményének.

Részletes indokolás

1-2. §

1. A Javaslat megteremti a lehetőséget az Abtv.-ben, hogy az Alkotmánybíróság ösztöndíjat alapíthasson. Az Alkotmánybíróság Lábady Tamás Ösztöndíjprogramjának célja, hogy a programban részt vevők szakmai ismereteiket neves külföldi intézményekben, alkotmánybíróságokon és bíróságokon szerzett munka- illetve kutatási tapasztalattal bővítsék.

Az ösztöndíjprogramok elsődleges célja egy olyan jogász szakmai közösség létrejöttének elősegítése, amely felkészült az újszerű kihívások megoldására és képes arra, hogy meghatározó szerepet játsszon hazánk szakmai közéletében. Az ösztöndíjprogramok ezen kívül elősegítik az Alkotmánybíróság joggyakorlatához köthető, színvonalas tudományos publikációk megszületését, az Alkotmánybíróság gyakorlatának megismertetését a hazai és a nemzetközi

tudományos körökben, valamint hozzájárul az Alkotmánybíróság külföldi szakmai kapcsolatainak erősítéséhez és hazai társadalmi elfogadottságuknak növeléséhez is.

2. A Javaslat emellett technikai jellegű pontosításokat, valamint a Be. által bevezetett új, átnevezett vagy tartalmilag más módon szabályozott jogintézményekkel összefüggő – az Általános Indokolás 1. pontjában részletezett – módosításokat vezeti át az Abtv.-n.

3-4. §

A Javaslat technikai jellegű pontosításokat, valamint a Be. által bevezetett új, átnevezett vagy tartalmilag más módon szabályozott jogintézményekkel összefüggő – az Általános Indokolás 1. pontjában részletezett – módosításokat vezeti át a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényen.

5-6. §

A Javaslat technikai jellegű pontosításokat, valamint a Be. által bevezetett új, átnevezett vagy tartalmilag más módon szabályozott jogintézményekkel összefüggő – az Általános Indokolás 1. pontjában részletezett – módosításokat vezeti át a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényen.

A Be. megszüntette a kiemelt jelentőségű ügyek külön eljárását és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény sem rendelkezik már a kiemelt jelentőségű perekről. A Javaslat erre tekintettel törli a kiemelt ügyekre és perekre vonatkozó egyes rendelkezéseket.

A kiemelt jelentőségű büntető ügyek és a kiemelt jelentőségű polgári perek megszüntetése ellenére azonban a bíró munkájának értékelésekor nem lehet eltekinteni annak vizsgálatától, hogy a bíró a Be. hatálybalépése előtti időszakban, vagy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alkalmazásával folytatott perekben mulasztott-e ezen ügyekre meghatározott törvényi határidőt. A Javaslat a normatartalom megtartása érdekében a jogszabályi hivatkozást a régi Be.-re, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényre módosítja.

7-8. §

A Be. alapjaiban változtatta meg a nyomozás szabályait, az ügyészség és a nyomozó hatóság kapcsolatát, valamint az ügyészségnek a felderítés, illetve a vizsgálat során ellátandó feladatait. A Be. új rendszerében a nyomozás két jól elhatárolható szakaszra, a felderítésre és a vizsgálatra oszlik, és megszűnik az eddig elkülönült vádemelési szakasz, ami a vizsgálat részévé válik. A felderítés során a nyomozó hatóság teljes önállósággal jár el, az ügyészség csak törvényességi felügyeletet gyakorol. A gyanúsított kihallgatását követően, azaz a vizsgálat során, az ügyészség már irányító szerepet tölt be, és nem felügyeli, hanem érdemben határozza meg az eljárás folytatását, irányát. A Javaslat a Be.-nek megfelelően pontosítja az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvényt (a továbbiakban: Ütv.) és nem általánosságban beszél a nyomozás során elvégzendő feladatokról, hanem külön-külön meghatározza a felderítés és a vizsgálat során az ügyészség jogait és kötelezettségeit.

A Be. további érdemi újítása, hogy bevezeti a nyomozást megelőző új eljárási szakaszt, az előkészítő eljárást. Ennek lényege, hogy a büntetőeljárás nem csak bűncselekmény gyanúja alapján indulhat, hanem előkészítő eljárással is, amelynek célja annak megállapítása, hogy a bűncselekmény gyanúja fennáll-e. Tekintettel arra, hogy a Be. alapján az ügyészség egyrészt maga is folytathat előkészítő eljárást, másrészt felügyeli más szerv előkészítő eljárásának törvényességét, a Javaslat e feladatokat is megjeleníti az Ütv.-ben.

Tekintettel arra, hogy a magyar szervezeti megoldás szerint minden ügyész az ügyészség nevében jár el, a Be. az „ügyész” helyett az „ügyészség” kifejezést használja. A Javaslat ennek megfelelően az Ütv.-ben pontosítja azon rendelkezéseket, ahol az ügyész az ügyészség büntetőeljárási hatásköreit gyakorolja.

Végül a Javaslat technikai jellegű pontosításokat, valamint a Be. által bevezetett új, átnevezett vagy tartalmilag más módon szabályozott jogintézményekkel összefüggő – az Általános Indokolás 1. pontjában részletezett – módosításokat vezeti át az Ütv.-n.

9. §

A Javaslat kibővíti azon nyilvántartások körét, amelyekhez való hozzáférés elengedhetetlen az ügyészség büntetőeljárási feladatainak a teljesítése érdekében.

10-12. §

A Javaslat technikai jellegű pontosításokat, valamint a Be. által bevezetett új, átnevezett vagy tartalmilag más módon szabályozott jogintézményekkel összefüggő – az Általános Indokolás 1. pontjában részletezett – módosításokat vezeti át az Üjt.-n.

Emellett a Javaslat – a kialakult ügyészségi gyakorlatot normaszintre emelve – az ügyésszel szemben indult fegyelmi eljárásban garanciális okokból kötelezővé teszi, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi vétség kivizsgálásával fegyelmi biztost bízjon meg. A Javaslat megoldást nyújt arra a helyzetre is, ha az adott ügyészi szervezeten belül nincs olyan fegyelmi biztosnak kijelölhető ügyészségi alkalmazott, aki ne tartozna az eljárás alá vont ügyész irányítása, illetve felügyelete alá. A Javaslat erre az esetre úgy rendelkezik, hogy a fegyelmi biztost másik fegyelmi jogkört gyakorló irányítása, illetve felügyelete alá tartozó, a fegyelmi eljárás alá vont ügyésznél magasabb beosztású ügyészségi alkalmazottak közül a legfőbb ügyész jelöli ki.

Végül a Javaslat külön nevesíti, hogy katonai büntetőeljárásban a katonai ügyészeken kívül a legfőbb ügyész által a katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyészek is eljárhatnak. A katonai ügyészségek 2012. január 1. napjával történt megszüntetését követően a katonai ügyészek az ügyészség részeként, szervezetileg a Központi Nyomozó Főügyészséghez tartozva végzik munkájukat, mellettük katonának nem minősülő, a legfőbb ügyész által a katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyészek is eljárhatnak a katonai büntetőeljárások során. Míg a régi Be. a katonai ügyész fogalmát a felsorolt körbe tartozó ügyészekre kiterjesztette, a Be. ilyen összevont fogalmat nem hoz létre. A Javaslat erre tekintettel pontosítja az Üjt.-t.

13. §

A Javaslat technikai jellegű pontosításokat, valamint a Be. által bevezetett új, átnevezett vagy tartalmilag más módon szabályozott jogintézményekkel összefüggő – az Általános Indokolás 1. pontjában részletezett – módosításokat vezeti át az Országgyűlésről szóló törvényen.

14. §

Az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus-finanszírozás Elleni Szakértői Bizottsága (Moneyval) 2015-2016-ban folytatta le Magyarország 5. körös országértékelését. Az ezt követő follow-up eljárásban a Moneyval megállapította, hogy az országértékelő jelentésben megfogalmazott ajánlások következményeként történt Btk. módosítás az anyagi eszköz fogalmát meghatározó értelmező rendelkezésben (Btk. 318/B. §) nem hivatkozik a Btk. 316/A. §-ára. A Javaslat e technikai hiányosság kiküszöbölését célozza. Tekintettel arra, hogy ily módon az értelmező rendelkezés már nem csak a terrorizmus finanszírozása, hanem a terrorcselekmény tényállása tekintetében is alkalmazandó, célszerű a szabályt az „Értelmező rendelkezés” alcím alá beilleszteni. Ennek eredményeként szükséges vált továbbá a 318/B. § hatályon kívül helyezése.

15. §

1. Az Alkotmánybíróság 7/2018. (VII. 5.) AB határozatában megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a Btk. 266. § (2) bekezdésében a minősítésre jogosult szerv vagy személy kizárólagos feljelentési joga megállapításával nem az alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozta a minősített adattal visszaélés miatti büntetőeljárás megindítását és az állami büntetőigény érvényesítését. A szabályozás ugyanis jelen formájában ahhoz az anomáliához vezet, hogy amikor az adott bűncselekményt a minősítő követi el, a büntetőeljárás megindítására kizárólag az elkövető feljelentése alapján kerülhet sor. Mivel ilyen esetekben a feljelentésre jogosult maga az, aki a bűncselekményt elköveti, az eljárás megindítására nem fog sor kerülni, ami így azt eredményezi, hogy az állam tartalmilag lemond a minősített adat védelméről szóló törvényben konkretizált közérdek védelméről. Erre figyelemmel szükségessé vált a minősített adattal visszaélés tényállásának módosítása.

A Btk. 266. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése révén a tényállás nem szűkíti le a feljelentők körét, hanem – visszatérve a 2010. előtti szabályozáshoz – bárki számára lehetőséget biztosít, hogy a minősített adattal visszaélés gyanújának észlelése esetén a Be. általános szabályai szerint feljelentést tehesen.

2. A Btk. 319. §-ának módosításával összefüggésben, az ott kifejtettekre tekintettel szükséges a Btk. 318/B. §-ának a hatályon kívül helyezése.

16-19. §

A Javaslat az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatban módosítja SIS II. tv-t. A

módosítás célja az, hogy egyrészt igazságügyi hatósági (bíróági) kontroll mellett, adminisztratív tehernövekedés nélkül egyszerűsödjön a SIS II. rendszerben történő megjelölés elhelyezésével kapcsolatos eljárás, másrészt annak biztosítása, hogy – különösen abban az esetben, ha az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatos megtagadási ok valószínűsíthető – személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés elrendelésére csak a legszükségesebb esetben, a döntéshez elengedhetetlenül szükséges mértékben kerüljön sor. Végezetül a Javaslat egyértelművé kívánja tenni, hogy alapjogi indok alapján akkor is lehetőség van az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadása, ha az európai elfogatóparancs végrehajtásával terhelt alapvető jogai a büntetés végrehajtása során sérülnének. A hatályos szabályozás pontosítását indokolja, hogy a hatályos szöveg alapján az Európai Bíróság joggyakorlatával nem egyező módon az a jogértelmezés is felmerülhet, hogy az alapjogi sérelem kizárólag a folyamatban lévő büntetőeljárás vonatkozásában értékelhető.

A Javaslat 16. § (1) bekezdése új (4a) bekezdéssel egészíti ki az EUtv. 7. §-át, amelynek eredményeképpen a terhelt őrizetének elrendelése a felsorolt konjunktív feltételek teljesülése esetén az ügyészség engedélyével mellőzhető. Az európai elfogatóparancs végrehajtása során az „ügy ura” a bíróság, ám az őrizet mellőzésének engedélyezést nem helyénvaló bírósági hatáskörbe utalni, mert ezzel a döntéssel a bíróság a megtagadási ok valószínűsítésével lényegében előre döntene az eljárásban, amely a döntés jellege miatt elfogultsági aggályokat vethet fel. Az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásban már alkalmazott megoldás az ügyészségi engedély előírása, hiszen az EUtv. 7. § (5) bekezdése előírja, hogy az őrizetet az azt foganatosító szerv az ügyészség engedélyével szünteti meg, ha minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az őrizetbe vett személy nem azonos a személlyel, akivel szemben az európai elfogatóparancsot kibocsátották. Az őrizet mellőzésének lehetőségét – tekintettel a döntéssel kapcsolatos jogintézmény sajátosságaira – igazságügyi hatóság felügyelete, rendelkezése alá szükséges helyezni. A Javaslat által megjelölt esetekben az európai elfogatóparancssal érintett személy elfogására [Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pont] kerül sor, amelyet követően az elfogás tartama alatt, vagy az őrizet elrendelését követő rövid időn belül kell döntést hozni. A 7. § (5) bekezdéséhez megjelölt esethez hasonlóan az ügyészség alkalmas arra, hogy e rövid időtartam alatt rendelkezzen. Mindezekre figyelemmel gyakorlati és jogi megfontolások miatt is az ügyészség engedélyéhez célszerű kötni az őrizet elrendelésének mellőzését.

A Javaslat 16. § (4) és (5) bekezdése alapvetően pontosító jellegű, célja a jogalkalmazói gyakorlat segítése és az átadási eljárások gyorsítása. Hátterében a következők állnak. Az Európai Unió Tanácsa által 2002. június 13-án elfogadott, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásról szóló 2002/584/IB kerethatározat (a továbbiakban: 2002/584/IB kerethatározat) 19. cikke rendelkezik arról, hogy a keresett személyt az átadásról szóló határozat meghozatal előtt a kibocsátó tagállam igazságügyi hatósága által kijelölt személy segítségével hallgatja ki a végrehajtó tagállam igazságügyi hatósága. Az ennek való megfelelést az EUtv.-nek, a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvénynek, illetve az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-én kelt

egyezmény és az egyezmény 2001. október 16-án kelt kiegészítő jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2005. évi CXVI. törvénynek az eljárási jogsegélyeket szabályozó rendelkezései biztosították. A büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelés érdekében azonban az EUtv. 2017. május 23-i hatállyal jelentősen módosult, amely alapjaiban érintette a tagállami bűnügyi együttműködés jogsegélyi formáit, a korábbi jogsegélyek rendszere átalakult, formalizáltabbá vált. Ez érintette a 2002/584/IB kerethatározat 19. cikkében foglaltaknak való megfelelést is. A terhelt határozat meghozatala előtti, a kibocsátó tagállam igazságügyi hatósága által kijelölt személy részvételével történő kihallgatása ugyanis lényegében egy klasszikus jogsegélyi együttműködési forma, amely nem azonos az európai nyomozási határozat által biztosított kihallgatási móddal, ugyanis annál közvetlenebb és gyorsabb együttműködést biztosít az európai nyomozási határozathoz szükséges formalizált eljárás (formanyomtatvány alkalmazása) nélkül.

A Javaslat 16. § (6) bekezdésében szereplő módosítás rögzíti az eljárás szabályait arra az esetre, ha a tagállami ítéletmegfeleltetést követően helye van a magyar bíróság határozatával összefüggésben feltételes szabadság megszüntetésének, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésének, a javítóintézeti nevelésből történő ideiglenes elbocsátás megszüntetésének, vagy a próbára bocsátás megszüntetésének és büntetés kiszabásának. Tekintettel arra, hogy a megszüntetésre okot adó elítélés, egy tagállami bírósági eljárás során hozott határozat, így ilyenkor nincs olyan magyar bíróság, amely hasonló esetben a megszüntetésre jogosult lenne. Ilyen esetben indokolt, hogy a megszüntetésről a feltételes szabadság megszüntetéséről, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendeléséről, a javítóintézeti nevelésről vagy a próbára bocsátásról rendelkező magyar bíróság döntsön. Ezért a bíróság a tagállami ítélet megfeleltetéséről szóló jogerős határozatot az alapügyben eljáró bíróság részére küldi meg, mely a Be. egyszerűsített felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával jár el, azonban minden esetben ügydöntő végzéssel határoz, a bűnügyi költséget pedig az állam viseli.

Az EUtv. 123. § (1) bekezdés a) pontjának módosítása a Tanács kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló 2008/909/IB kerethatározatának való pontosabb megfelelés szolgálja. A hatályos szabályozás alapján – az elítélt átszállításhoz való hozzájárulása esetén – a specialitás szabálya alóli kivétel szűkebb a kerethatározatban foglaltnál, így annak alapján kizárólag a büntetőeljárás lefolytatására van lehetőség az elítélt külön hozzájárulása nélkül. Emiatt, ha egy már korábban kiszabott szabadságvesztést kell végrehajtani az elítélttel szemben az átszállítását követően, úgy védi őt a specialitás szabálya, míg ha egy büntetőeljárást kell lefolytatni vele szemben, akkor nem. E megkülönböztetés szükségtelen, ezért a módosítás révén a specialitás szabálya alóli kivétel ki fog terjedni az elítélttel szemben az egyéb bűncselekmény miatt korábban kiszabott szabadságvesztések végrehajtására is.

20. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXXIII. törvény (a továbbiakban: Btká.) tartalmazza azokat az átmeneti rendelkezéseket, amelyek a Btk. hatálybalépéséhez kapcsolódnak. Ennek megfelelően a Btká. rendelkezik jelenleg arról, hogy a Be. alkalmazása során mely esetekben kell a Btk. hatálybalépését követően is a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény) egyes jogintézményeit is alkalmazni, illetve az 1978. évi IV. törvény szerinti bűncselekményeket is figyelembe venni.

A Be. egyik kiemelkedő újítása, hogy a bűnüldözési célú titkos információgyűjtés ágazati szabályait a büntetőeljárásba integrálja és leplezett eszközök néven egységes követelményeket, garanciákat érvényesít. Erre tekintettel szükségessé vált rendezni a Javaslatban az új jogintézménnyel kapcsolatosan az 1978. évi IV. törvény és a Btk. alkalmazását a Be. viszonyában.

21-22. §

A Be. nem tartalmaz a régi Be. 218. § (4) bekezdésének megfelelő rendelkezést, erre tekintettel a Javaslat hatályon kívül helyezi a Btká. 18. §-át. Ezzel egyidejűleg úgy módosítja a Btká. sarkalatosági záradékát, hogy a hatályon kívül helyezett 18. § helyett a beiktatott új 13. § szerepeljen benne.

23. §

A Javaslat az Általános Indokolás 1.1. pontjában kifejtettek szerint pontosítja a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényt.

24. §

A Javaslat a jogalkalmazás egységessége érdekében egyértelműsíti a Bv. tv.-ben a kártalanítás kifizetésének módjait. Az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott a kérelmét rendszeresített nyomtatványon nyújthatja be, amelyen a kifizetés módját meg kell jelölnie. A polgári jogi igény, illetve a kártérítés vagy a sérelemdíj jogosultja erről a nyilatkozatában rendelkezik. Indokolt a két esetkör elkülönítése a jogszabály szövegében.

25. §

A Btk. 87. § c) pontja alapján a felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha az elkövető a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi. Ennek az anyagi jogi rendelkezésnek az eljárási szabályait korábban a régi Be. 574. §-a, a különleges eljárások keretében tartalmazta. A próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának a pártfogó felügyelet magatartási szabályainak megszegése miatti utólagos elrendelése, jellegét tekintve nem reparáló, hanem a büntetés-végrehajtás szakaszához tartozik, ezért indokolt ennek az eljárásnak a szabályait a Bv. tv.-ben szerepeltetni és a hatáskört a büntetés-végrehajtási bíróra

telepíteni.

Az ügyészi indítványról a büntetés-végrehajtási bíró meghallgatáson határoz, ebből következően az eljárás lefolytatására bírósági titkár nem jogosult. Ha a büntetés-végrehajtási bíró a próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtását nem rendeli el, az állam viseli a bűnügyi költséget.

Tekintettel arra, hogy a büntetés-végrehajtási bíró végzése elleni fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya, azonban az indítvány tárgya a személyi szabadság elvonásával járó jogkövetkezmény, a törvény kimondja a büntetés-végrehajtási bíró végzése ellen bejelentett fellebbezés halasztó hatályát. Ha büntetés-végrehajtási bíró a szabadságvesztés végrehajtását elrendeli, az elítélt a végrehajtás megkezdésére halasztás engedélyezését kérheti. A halasztás elbírálására az általános szabályok az irányadók.

26. §

A szabadságvesztésre ítélték esetében a feltételes szabadságra bocsátás intézménye a leghatékonyabb eszköze annak, hogy az elítélt mihamarabb elkötelezze magát a törvénytisztelő életmód folytatása mellett, segíti a társadalomba való visszailleszkedést és jelentősen hozzájárul a börtönszűfoltosság enyhítéséhez. Ez a büntetés-végrehajtási kedvezmény az elítélt számára nem automatikusan járó jogosultság, hanem a törvényi feltételek mellett is csupán adható lehetőség. A feltételes szabadságra bocsátás célja a büntetés anyagi jogi jogszabályban meghatározott céljával átfedést tartalmaz, és bár a hatályos normaszöveg széles mérlegelési lehetőséget biztosít a jogalkalmazó számára, ennek ellenére – konkrét jogszabályi rendelkezés hiányában – adott a lehetőség egy szűk jogértelmezésre.

A bírói gyakorlat nem volt egységes abban a tekintetben, hogy a büntetés céljának megvalósulása körében vizsgálendő-e az elkövetett bűncselekmény jellege és a kiszabott büntetés, vagy kizárólag a büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartás vehető figyelembe. A feltételes szabadságra bocsátás elsődlegesen a speciális prevenciót szolgáló intézmény, azonban nem hagyható figyelmen kívül a Btk. 79. §-a alapján, hogy a büntetés célja alapvetően a társadalom védelme, ezért nem mellőzhető ennek vizsgálata a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezéséről való döntés alkalmával sem. A büntetés-végrehajtási bíró összetett szempontrendszer alapján hozza meg döntését, melynek egységes kialakításához a Javaslat példálózó jellegű felsorolással kíván hozzájárulni.

A Javaslat a hatályos szabályozáshoz képest egyértelművé teszi, hogy a feltételes szabadságra bocsátás kérdésében való döntés meghozatalakor értékelés tárgyát kell képeznie az elkövetett bűncselekmény büntetési célokhoz, illetve az elítéltnak az elkövetett bűncselekményhez való viszonyának vizsgálata. Ez nem jelenti azt, hogy a büntetés-végrehajtási bíró felülmérlegelné vagy újraértékelné azokat a körülményeket, amelyeket a perbíró a bünteteskiszabásakor értékelt. A speciál prevenciós célok érvényesülésének vizsgálatakor az elkövetett bűncselekményt, a kiszabott büntetést és a még végrehajtásra váró tartamot együttesen kell értékelni, amely egyúttal viszonyítási alap is abban a tekintetben, hogy az elítélt a büntetés kiszabását követően milyen

magatartást tanúsított. Ez utóbbi körben a megbánásnak van kiemelkedő jelentősége, melyre utalhat az, hogy az elítélt a büntetés-végrehajtása alatt tett-e bármit, ami az okozott sérelem vagy kár reparálását szolgálja a sértett irányába, ideértve a bűncselekménnyel okozott kár megtérítését, a megítélt polgári jogi igény teljesítését vagy a teljesítés megkezdését. A Javaslat fenntartja a büntetés-végrehajtása alatt tanúsított magatartás értékelését, ami alatt a végrehajtás rendjének való megfelelés, vagyis a fenytések és jutalmazások, továbbá a reintegrációs programokban való előrehaladás értendő.

A törvényisztelő életmód folytatására való készség tág kategória. Ebben a körben értékelhető az elítélt jövőbeli lakhatására, foglalkoztatására, életmódjára vonatkozó elképzeléseiről szóló nyilatkozata, az ezzel összefüggésben benyújtott igazolások, a meghallgatás idején beszerzett bűnügyi nyilvántartási adatok vagy a pártfogó felügyelői vélemény. Vizsgálható továbbá az elítélt végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását követően a végrehajtás megkezdéséig, illetve a kényszerintézkedések hatálya alatt töltött idő beszámítása folytán a szabadlábban lévő elítélt feltételes szabadságra bocsátásáról szóló döntésig terjedő időben tanúsított magatartása.

A törvényi szinten megjelenő mérlegelési szempontrendszer eredményeinek komplex vizsgálatának előírásával megteremthető egy egységes, a jogalkotói elvárásoknak és a megalapozott társadalmi igénynek megfelelő jogalkalmazási gyakorlat kialakítása.

27. §

A Javaslat 27. § a) pontja szerinti módosítás a reintegrációs őrizetben lévő elítéltek foglalkoztatását érintő társadalombiztosítási jogszabályokkal – a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 8. § d) pontjának módosításával összefüggésben – való koherenciát szolgálja. Ezzel egyértelművé válik, hogy bár a büntetés-végrehajtási jogviszony a reintegrációs őrizet ideje alatt továbbra is fennáll, ha ezen időtartam alatt az elítélt munkát végez, arra nem a büntetés-végrehajtási intézetben lévő fogvatartottak munkáltatását szabályozó rendelkezések vonatkoznak, hanem az általa létesített munkaviszony vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony szabályai.

A Javaslat 27. §-a a b)-d) pontban a Bv. tv.-n belüli belső koherencia megteremtése végett, a további pontokban a 2018. július 1. napjától hatályba lépett Be. fogalomhasználatához igazodó technikai pontosításokat hajt végre.

28. §

A végrehajtás foganatosítását szolgáló értesítőlap – főszabály szerint elektronikus – kiállításának és megküldésének eljárási menetében az értesítőlap egyes példányainak római számozása meghaladottá vált, a szabályozást pedig ennek megfelelően szükséges változtatni.

29-31. §

A Záró rendelkezések között szerepel a hatálybalépés időpontja, a sarkalatossági záradék és a

jogharmonizációs záradék.